

Devlet ve Özel okullarda Çalışan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin
Mesleki Sosyalleşme Süreçlerinin Karşılaştırılması

Mehmet Cem SATMAN¹, Aylin Özge PEKEL²

DOI: <https://doi.org/10.38021asbid.1318763>

ORJİNAL ARAŞTIRMA

¹Borsa İstanbul Şüvari
Ortaokulu, Milli Eğitim
Bakanlığı,
Ankara/Türkiye

²Gazi Üniversitesi,
Spor Bilimleri Fakültesi,
Ankara/Türkiye

Öz

Bu araştırmanın amacı, devlet ve özel okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sosyalleşme süreçlerini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu, Ankara'nın merkez ilçelerinde görev yapan 28 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma konusuna uygun olarak beden eğitim öğretmenlerinin mesleki sosyalleşme süreçlerini derinlemesine inceleyebilmek amacıyla nitel araştırma yönteminden yararlanılmıştır. Nitel verilerin elde edilmesinde görüşme formunda yer alan sorular için ilgili literatür taranarak ve alandaki iki uzmanın görüşleri doğrultusunda sorulara son şekli verilmiştir. Elde edilen veriler tematik analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma bulguları saptanan üç tema üzerinden değerlendirilmiştir. Bu üç tema "hizmet öncesi dönemi", "mesleğe uyum dönemi ve uyum sonrası (yerleşme) dönemi" ve "geleceğe dair umutlar" şeklinde belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre özel okul ve devlet okulu öğretmenlerinin meslek öncesi döneme dair benzer problemleri tespit edilmişken, mesleğe uyum ve geleceğe dönük umutlar bağlamında önemli farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca sorunların çözümüne dair yaklaşımları bağlamında da görev yaptıkları okul türüne göre farklı yaklaşımlar sergiledikleri görülmüştür.

Sorumlu Yazar:
Aylin Özge PEKEL
aylinozgesarac@gmail.com

Anahtar kelimeler: Mesleki sosyalleşme, Beden eğitimi, Devlet okulu, Özel okul.

Physical Education Teachers Working in Public and
Private Schools Comparison of Professional
Socialisation Processes

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi:
22.06.2023

Kabul Tarihi:
27.09.2023

Online Yayın Tarihi:
29.10.2023

Abstract

This research aims to examine the professional socialization processes of physical education teachers working in public and private schools. The study group consists of 28 teachers in Turkey. Qualitative research approach was chosen to examine the professional socialization processes of teachers in depth. Semi-structured interview technique was used to obtain qualitative data. The relevant literature was scanned for the questions and finalized in line with the opinions of two experts. The data was analyzed using thematic analysis method. The research findings were evaluated more than three determined themes. These were determined as "pre-service period", "occupational adaptation and post-adjustment period" and "hopes for the future". Similar problems of both groups regarding the pre-vocational period were determined. However significant differences were observed in terms of adaptation to the profession and hopes for the future and they exhibit different approaches according to the type of school.

Keywords: Professional socialization, Physical education, Public school, Private School.

Giriş

Mesleki sosyalleşme, bir mesleğe yeni giren bireyin mesleki kültür, rol ve sorumluluklarını öğrenme ve çalışma becerileri kazanması ile, o mesleğin bir üyesi olmasını sağlayan süreçtir (Klossner, 2004; Pitney, 2006). Başka bir ifadeyle, devam eden deneyimler tarafından yönlendirilen ve kurumsal çevre tarafından şekillendirilen, kariyere yayılan bir anlam oluşturma sürecidir (Everitt ve Tefft, 2019) ve öğretmenlik mesleğinin kurallarının, kültürünün ve okul ortamının özelliklerinin kişi tarafından öğrenilmesini kapsar (Chou, 2011). Bu öğrenme sürecinde, öğretmenlerin mesleki sosyalleşme sürecinin nasıl gerçekleştiğini belirlemede öğretmen deneyimlerinin incelenmesi önemlidir.

Öğretmenlikte mesleki sosyalleşme karmaşık bir süreçtir. Her bireyin uygulama deneyimi okul çevresine bağlı olduğu için farklı ve benzersiz olabilir (Barton vd., 2015). Sosyal, kültürel ve politik faktörlerin, içsel ve kişilerarası bileşenler ve duygu ifadeleri üzerinde sürekli etkileri vardır (Fried vd., 2015). Öğretmenlerin başarılarında maruz kaldıkları çeşitlilikler ve ailelerin kültürel bakışları etkili olmaktadır. Buna göre öğretmenlerin meslek öncesi sosyalleşme deneyimlerinin kültürel şablonlarının, önyargılarının ve değerlerinin gelişimini de içerdiği söylenebilir (Flory ve McCaughtry, 2014). Balcı vd. (2019), öğretmenlerin örgütsel ve mesleki sosyalleşmelerini incelediği çalışmalarında, öğretmenlerin okul ortamındaki meslektaş, okul yönetimi, öğrenci ve velilerin mesleğe giriş aşamasında destek olmalarını beklediklerini, diğer yandan bu aşamada gerçeklik şoku yaşadıklarını saptamışlardır.

Beden eğitim öğretmenlerinin mesleki yaşamları ve mesleki sosyalleşmeleri, mesleki sosyalleşme teorisi ile incelenmiştir (Richards, 2015). Mesleki sosyalleşme teorisinin (Lawson, 1986), başlangıçta kişileri beden eğitimi alanına girmeye teşvik eden ve onların algı ve eylemlerinden sorumlu olan tüm eğitimcilerin de dahil olduğu her türlü sosyalleşmeyi kapsadığını belirtilmiştir (Richards vd., 2014). Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sosyalleşmesi, erken çocukluk döneminde başlayan uzun bir süreçtir. Çocuğun sporla tanışması ilköğretim ve lise eğitimi sırasında okulda sporla ve beden eğitim öğretmeni ile iletişim içinde olması ve aile çevresinde sporla ilgili kimselerin bulunması bu sürecin önemli parçasıdır (Lawson, 1983). Bireyin uğraştığı spor branşı, onun ileride meslek seçiminde etkili olmakta, bu branşta iyi bir sporcu olması onu sporla ilgili bir mesleğe yönelmesine motive etmektedir. Spor yoluyla erken yaşlarda kazanılan sosyalleşme, aynı alanda bir mesleğe adım atan kişinin mesleki sosyalleşme sürecini olumlu etkiler. Ancak iş deneyimi olmaması, okullarda beden eğitimi dersine özgü araç gereç eksikliği, hizmet öncesi alınan eğitimin uygulama yetersizliği mesleki sosyalleşmeye bir engel oluşturmaktadır. Kariyerlerinin başlarındaki beden eğitimi öğretmenlerinin eğitimlerinde ele alınmayan zorluklar ve mücadelelerle karşılaştıkları vurgulanmakta ve yetiştirilme aşamalarında okul bağlamında daha geniş bir deneyim yelpazesi

gerektiği belirtilmektedir (Flory, 2016). Beden eğitimi öğretmenlerinin ilk meslek yıllarını konu edinen çalışmada, öğretmen eğitimi programlarının, öğretmenlerin mesleklerinin ilk yıllarında meslek yaşamına uyum sağlamasında ve yaşadığı sorunları çözmesinde yetersiz kaldıkları saptanmıştır (Williams ve Williamson, 1998). Beden eğitimi öğretmen adaylarının kendi öğrencilik dönemlerindeki beden eğitimi dersi tecrübeleri, mesleğe giriş tercihlerine olumlu veya olumsuz biçimde etki sağlamaktadır. Bu bağlamda üniversitedeki eğitimcileri, öğretmen adaylarının mesleki sosyalleşme sürecindeki tecrübelerini dikkate almalılarıdır (Saçmalioğlu vd., 2017).

Bir meslek üyesi olarak beden eğitim öğretmenleri, hem yeni neslin eğitilmesinde görev almakta hem de beden eğitim ve sporun toplumda yaygınlaşmasında önemli rol oynamaktadır. Öğretmenlerin mesleki açıdan sosyalleşmeleri onların iş doyumunu ve verimlilikleri açısından önemlidir. Mesleki sosyalleşme sürecini sağlıklı tamamlayan öğretmenler hem hizmet verdikleri kişiler açısından hem de kendi ruh sağlıkları açısından olumlu bir süreç yaşamış olurlar. Türkçe alan yazın incelendiğinde sınırlı sayıda beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sosyalleşme süreçlerine ilişkin çalışma bulunmaktadır (Dinç ve Özbek, 2018; Özbek ve Ercan, 2014; Kartal, 2009). Özbek ve Ercan (2014), beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sosyalleşme düzeyleri ölçmek amacıyla, bir ölçme aracı geliştirmiştir. Kartal (2013), okul yöneticisi ve öğretmenlerin örgütsel sosyalleşme düzeylerini karşılaştırdığı çalışmada, öğretmenlerin iş doyum düzeyini, okul yöneticilerinin iş doyum düzeyinden düşük bulmuştur. Çalışmada sosyalleşmenin motivasyon, bağlılık ve kabullenme boyutlarında öğretmen ve okul yöneticisinin görüşleri arasında fark bulunmamıştır. Dinç ve Özbek'in (2014) çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sosyalleşme düzeylerinin yüksek olduğu belirtilmiştir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sosyalleşme süreçlerini incelemek, bu süreçte yaşanan sorunları saptamak ve bu sorunların giderilmesine yönelik önerilerde bulunmak amacını taşıyan bu çalışmanın yararlı olacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı devlet okullarında ve özel okullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sosyalleşme süreçlerini incelemektir.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Modeli

Çalışma, nitel araştırma yöntemi olan fenomenolojik desende yürütülmüştür. Veri toplama yöntemi olarak da yarı yapılandırılmış bire bir görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Nitel çalışmalar, araştırdığımız olguyu doğal ortamında, gerçekçi ve bütüncül bir tarzda ele alan (Yıldırım ve Şimşek, 2021), kişilerin problemlere karşı yüklediği anlamları ortaya koyma ve anlamaya dönük bir yaklaşımdır (Creswell ve Poth, 2016). Nitel bir araştırma türü olan fenomenolojik çalışmalar

(Merriam ve Grenier, 2019), katılımcıların olguyu “nasıl deneyimlediklerini” anlamaya çalışmaktadır. Gözlemlenemeyen davranışlar duygular ya da bireylerin etrafındaki dünyayı ne şekilde ifade ettiğini öğrenmek amacıyla (Marriam ve Grenier 2019), bu türden çalışmalarda ilk olarak olguyu deneyimlemiş kişilerle yarı yapılandırılmış soruların yer aldığı derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir (Patton, 2014).

Çalışma Grubu

Ankara'nın merkez ilçelerindeki, 4 devlet okulu ve 14 özel okulda görev yapmakta olan 28 beden eğitimi öğretmeni çalışma grubunu oluşturmuştur. Çalışma grubunu oluşturan kişi sayısı verilerin doygunluk durumuna bağlı olarak belirlenmiş ve katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Katılımcıların yaşları 28 ile 53 yıl arasında (Ortalama=40,5 yıl, SD=7.73), mesleki kıdemleri 3 yıl ile 27 yıl arasında (Ortalama=15,3 yıl, SD=7.87) değişmektedir. Katılımcıların 14'ü kadın, 14'ü erkektir.

Veri Toplama Araçları

Görüşme formunda, öğretmenlerin mesleki sosyalleşmelerine ilişkin 12 soru, kişisel bilgilere ilişkin üç soru yer almıştır. Görüşme süreleri 25-45 dakika arası sürmüştür. Görüşmeler araştırmacı tarafından zoom programı aracılığıyla, internet üzerinden sanal biçimde gerçekleştirilmiş, katılımcıların onayı alındıktan sonra ses ve görüntü kayıtları alınmıştır. Görüşme formunda yer alan sorular aşağıda verilmiştir:

1- Kendinizi öğretmenliğe hazırlamak için lisans eğitimi dışında yaptığınız başka şeyler oldu mu? Oldu ise neler olduğunu açıklayabilir misiniz?

2- Lisans eğitiminiz döneminde aldığınız eğitimin öğretmenlik formasyonunuz için yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Gereksiz olduğunu düşündüğünüz veya eksikliğini hissettiğiniz konular oldu mu açıklayabilir misiniz?

3-Göreve başlamadan önce meslek yaşamınıza ilişkin beklentileriniz ile yaşadıklarınız arasında fark var mıdır? Açıklayabilir misiniz?

4-Bu mesleği seçmenizdeki ana neden neydi, açıklayabilir misiniz?

5-Okulunuzda eğitim öğretime ilişkin karşılaştığınız güçlükler a) fiziksel b) çevresel c) sosyal nelerdir? Açıklayabilir misiniz?

6-Aday öğretmenlerin meslek yaşamına uyum sağlamaları için yöneticilerin ve rehber öğretmenlerin ve diğer öğretmenlerin yaptıklarının yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?

7- Öğretmen adaylarının mesleğe uyum sağlamasını kolaylaştırmak için ilgililere neler yapmalarını önerirsiniz açıklayabilir misiniz?

8-Mesleğinizi sürdürme konusunda neler düşünüyorsunuz? Yeniden bir meslek seçecek olsaydınız bu mesleği seçer miydiniz yoksa başka bir mesleğimi tercih ederdimiz, açıklayabilir misiniz?

9-Okulunuzda doğrudan branşınızla ilgili olmayan görevlerde sorumluluk alıyor musunuz? Bu konuda görüşleriniz nedir, açıklayabilir misiniz?

10-Okul yönetiminin/öğretmen arkadaşlarınızın branşınızın gerekliliği veya öğretmenlik yetilerinize dair düşünceleri olumlu mu, açıklayabilir misiniz?

11-İçinde bulunulan koşullarda bir çocuğun yaşamında, geleceğinde fark yaratabileceğinize inanıyor musunuz, açıklayabilir misiniz?

12-Bir Beden Eğitimi olarak çocukların her geçen gün artan fiziksel aktivite eksikliği, obezite ve teknolojik bağımlılık problemlerine dair iyileşme yönünde umudunuz veya çözüm öneriniz var mı? Varsa açıklayabilir misiniz?

Araştırma için gerekli olan Etik kurul raporu, Lokman Hekim Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Çalışmalar Etik Kurulundan alınmıştır (14.06.2023 Tarihi ve 2021070 sayılı kararı).

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde tematik analiz yöntemi uygulanmıştır. Tematik analiz tüm verilerin tekrar incelenerek tanınması, başlangıç kodlarının belirlenmesi, temaların araştırılması ve gözden geçirilmesi ve yazıya aktarılması sonrasında isimlendirilip, raporlanma aşamalarından oluşmaktadır (Braun ve Clarke, 2006). Bu bağlamda tüm veriler tekrar dinlenip gözden geçirilmiş ve bu esnada çalışmanın ana fikrine dair kategoriler ve kodlar belirlenmiştir. Devamında belirlenen tema, alt-tema ve kodlar katılımcıların ifadeleri ile ilişkilendirilmiştir. İlişkilendirilen veriler üç ana tema altında değerlendirilmiştir. Katılımcılara, Devlet okulu için D1, D2, ... Özel okul için Ö1, Ö2... şeklinde kod adları verilmiştir.

İnandırıcılık

Çalışmayı doğrulamak için yarı yapılandırılmış görüşmelerin geliştirilmesi, araştırmacı tarafından katılımcılara sunulan demografik soruların ve görüşme sorularının uzmanlar tarafından gözden geçirilmesi stratejileri kullanılmıştır. Görüşme formunda yer alan sorular için ilgili literatür taranarak ve alandaki iki uzmanın görüşleri doğrultusunda sorulara son şekli verilmiş ve iki beden eğitimi öğretmeni üzerinde ön uygulama yapılmıştır. Çalışmada dış geçerlik, verilerin tematik

doğunluğu ile sağlanmıştır (Miles vd., 2014). Araştırmacı araştırma sorularının açık ve anlaşılır olabilmesi için çaba göstermiştir. Araştırmacılar derinlemesine alan notları tutmuş, katılımcıların görüşmelerde yoğun betimleme yapmalarını sağlamıştır.

Araştırmacılar görüşmeleri kendileri yaptığı için katılımcılarla belirsiz cevaplar için detaylandırıcı sorular sorma imkanına sahip olmuştur. Ayrıca, katılımcılara katılımın gönüllük esasına dayalı olduğu, görüşme sırasında kendilerini rahatsız hissetmeleri durumunda görüşmeden ayrılacakları belirtilmiştir. Cevapların geçerliliğini sağlamak için, görüşme dökümlerinin ardından katılımcı onayı alınmıştır. Tüm görüşmeler ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Ayrıca araştırmacı, katılımcıların hiçbir ifadesine farklı bir anlam yüklememiş ve herhangi bir yorumda bulunmamıştır. Güvenirlik için, katılımcılara saptanan temaları gözden geçirmesi önerilmiştir. Öneriyi kabul eden 10 katılımcı kategori ve tema incelemesine katılmış ve sonuçların doğruluğunu onaylamıştır.

Araştırmanın Etiği

Mevcut araştırma süresince “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” çerçevesinde hareket edilmiştir.

Bulgular

Araştırma bulguları üç tema üzerinden değerlendirilmiştir. Bu temalar, “hizmet öncesi dönemi”, “mesleğe uyum dönemi ve uyum sonrası (yerleşme) dönemi” ve “geleceğe dair umutlar” şeklinde belirlenmiştir. Her tema birden fazla alt-temadan, her bir alt-tema ise kodlardan oluşmaktadır.

1. Tema: Hizmet Öncesi Dönem

Hizmet Öncesi Dönem teması, Teorik/Pratik eğitim ve Meslek seçimi olmak üzere iki alt-temadan oluşmuştur. Özel okul ve devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin hizmet öncesi dönemde aldıkları eğitimde uygulama ve eğitim bilimleri alanlarındaki eksiklikleri vurguladıkları gözlenmiştir.

Teorik/Pratik eğitim alt-temasında (Kodlar: teorik eğitim, pratik eğitim), öğrencilik döneminde alınan eğitimin eksikliklerine dair D9; “*Bize neyi nasıl öğretmemiz gerektiği öğretilmedi. Bize hareket öğretildi ama karşıdaki çocuğa bunu nasıl aktaracağımız noktası zayıftı*” şeklinde bir açıklamada bulunmuştur. Ö9; “*Öğretmenliği öğretmenlik yaparken öğrendim eğitim kesinlikle yeterli değildi. Bilseydim bunu yapmazdım dediğim hatalarım oldu.*” Her iki öğretmen grubu da sporculuk geçmişlerinin, spor okullarında çalışmalarının, antrenörlük ve lisansüstü eğitimlerin kendilerine

meslekte fayda sağladığına değinmişlerdir. Bu bağlamda D11 *“Sporculuk geçmişi avantaj sağlıyor”*, Ö10; *“Step-aerobik eğitmenliği yapmış olmam, gösteri hazırlamada büyük avantaj sağladı”*, şeklinde ifadelerde bulunmuşlardır.

Meslek seçimi alt-temasında (Kodlar: spor ve çocuk sevgisi, rol model), öğretmenlerin bu mesleği seçmelerindeki ana neden incelendiğinde ise spor ve çocuk sevgisi başta nedenler olarak ortaya çıkmışken, rol model kavramı da önemli bir yer tutmuştur. Ö10; *“Sporu çok seviyordum ve bir hayat biçimi haline getirmek istiyordum ve bu meslekle beraber bu gerçekleşti.”* ve D11; *“Çocuklarla beraber olma isteği olmadan öğretmen olunmaz”* ifadeleri ile çocuk sevgisini ortaya koymuşlardır. Ayrıca katılımcılardan Öğretmenliği seçmedeki bir diğer önemli neden olarak ortaya çıkan rol model kavramı ise, D1; *“Öğrencimin gözünde rol model olmayı seviyorum”*, Ö8; *“Şu anda dört öğrencim benim gibi Beden Eğitimi öğretmeni olmak istiyor.”* şeklinde kendi rol model olma durumlarına vurgu yapılarak kendilerine de birilerinin rol model olduğunun altı çizilerek ifade edilmiştir.

2. Tema: Mesleğe Uyum Dönemi

Mesleğe uyum dönemi teması, ‘Okul yönetimi ve meslektaşların bakış açısı’ ile ‘Beklentiler ve karşılaşılan zorluklar’ ve “Sınav odaklı eğitim” olmak üzere üç alt-temadan oluşmuştur.

Okul yönetimi ve meslektaşların bakış açısı alt-temasında(Kodlar: Yönetici desteği, meslektaş desteği) devlet ve özel okullardaki öğretmenlerin cevapları değerlendirildiğinde, özellikle mesleğe uyum aşamasında farklılıklar olduğu ve devlet okullarında çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin daha az destekleyici tutumla karşılaştıkları tespit edilmiştir. Bu bağlamda devlet okullarında görev yapan öğretmenlerden aday öğretmenlik sürecine dair, D12; *“Aday öğretmenken istifayı düşündüm, yöneticim hiç destek olmadı”*, D14; *“Aday öğretmenliğimde, rehber öğretmenimle sadece günaydın ve iyi akşamlar söylemini içeren bir ilişki oldu.”*, gibi cevaplar alınmışken, özel okullarda görev yapan öğretmenlerden Ö1; *“Müdürüm her şeyi tek tek anlatırdı ve onlar sayesinde çok mutlu ilerledim”*, Ö4; *“İlk ders haftamda bir yöneticimiz hep yanımdaydı. Hata yaptığımda bile hiç rencide edilmeden uyarıldım.”* gibi olumlu dönütler içeren cevaplar alınmıştır.

Sınav odaklı eğitim alt-temasında(kodlar: Akademik başarı, sınava hazırlık), devlet okullarında görev yapan iki öğretmen ile özel okullarda görev yapan dört öğretmen benzer görüş bildirmiştir. Devlet okullarında öğretmenlik yapan D1; *“Sistem çocuğu öyle bir sınav maratonuna hazırlıyor ki, sporu bir sakatlık riski olarak görüyorlar.”*, veya D9; *“Liseye gelmiş bisiklet binmeyi bilmeyen, koşarken ayakları dolanan öğrencim var. Yeter ki soru çözsün, hedefe ulaşsın diye bakılıyor.”* şeklinde görüş belirtmişlerdir. Özel okullarda görev yapan öğretmenler ise, Ö10; *“Tek*

problem 11. sınıftan itibaren akademik kaygılarla sporun ikinci planda kalması”, Ö4; “Herkes çocuğunun akademik anlamda başarı kazanmasını istediği için bu ders daha çok çocuğun enerjisini atma olarak değerlendiriliyor”, veya Ö7; “8. sınıflar sınava hazırlanırken her yerde olduğu gibi bizde de test çözdürülüyor”, Ö11; “Sınava girmek için ders çalışmak gerekiyor, katılıyorum ama sadece ders çalışmak başka sorunlara yer açıyor.” gibi daha çok vurgulayıcı yorumlar yapmışlardır.

Beklentiler ve karşılaşılan zorluklar alt-temasında (Kodlar: Bakış açısı, beklentiler, zorluklar), her iki grup içerisinde farklı görüşler ortaya konmuştur. Bu bağlamda devlet okullarında görev yapan öğretmenler arasında D2; *“Tüm uygulamalı derslere bakış açısını hepimiz biliyoruz”, D11; “Okula kale yapılmasına, turnuva bile yapılmasına izin vermeyen yöneticim oldu”, D4; “Hocam siz de ders mi yapıyorsunuz bakış açısı var.”* şeklinde görüş bildirmişlerdir. Öte yandan aynı grup içerisinde yer alan D1 ise; *“Sosyal anlamda kendisini geliştirmiş olan öğretmenlerin bu derse bakış açısı benim onlara bu dersin önemini anlatmama gerek bırakmayacak düzeyde yüksek”* şeklinde ifade etmiştir. Meslektaşlarının beden eğitimi dersine bakış açısındaki farklılığı en iyi özetleyen ifade ise D6 tarafından; *“Çocuklarla okul takımı maçına giderken ya yine mi top oynamaya gidiyorsunuz diyen de bir sonraki maçta bana da haber verin geleyim diyen de oldu.”* şeklinde ortaya konmuştur. Özel okulda görev yapan öğretmenlerde ise Ö10; *“Sosyal becerileri ön plana çıkartan, bilinçli bir okuldayım. Bu nedenle hiç olumsuz tutumla karşılaşmadım.”*, Ö9; *“Her zaman bu dersin gerekliliğine dair bir miktar olumsuz bakış olmuştur ama bizim kurumun özel bakış açısında bu yok. Kişilerin özel ilgi alanı mutlaka vardır, Beden eğitimi öğretmenidir bu işten anlamaz bakış açısını asla kabul etmem”, Ö14; “Çok şanslıydım, hep destek gördüm. Görev çerçevesinin net çizilmiş olması çok yardımcı oldu.”* şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Yaşanan zorluklar ele alındığında her iki öğretmen grubu arasında ortaya çıkan en büyük fark fiziksel ve sosyal zorluklar boyutunda olmuştur. Özel okullarda görev yapan öğretmenlerin karşılaşılan zorluk tanımlamaları ile devlet okullarındaki öğretmenlerin zorluk tanımlamaları ciddi boyutta ayrılmaktadır. D5; *“24 yıllık öğretmenlik hayatımın 21 yılı salonsuz okullarda geçti”, D12; “Basketbol takımımız için bir parkta çalışıyorduk, çocuklar topu sürüyordu ama potanın önünde atış yapamıyordu, çünkü atış yapacak potamız yoktu.”* D11; *“Kışın kar altında bahçede basketbol antrenmanı yapıyorsunuz, mantıklı değil ama mecbursunuz.”* gibi çevresel ve fiziksel zorluklara vurgu yaparken bazı öğretmenler de D7; *“Kızların spor yapması ayıptı, bundan dolayı ağabeylerinin yanımda şiddet uyguladıkları bile oldu”* ifadeleriyle yaşadıkları sosyal zorluklara dikkat çekmişlerdir. Özel okulda görev yapan öğretmenler ise bu konu ile ilgili olarak Ö1; *“Özel okulda olduğumuz için fiziksel sorunlarla karşılaşmıyoruz çünkü her şey öğrenci odaklı”, Ö6; “Ben hiç devlet okulunda çalışmadım dolayısıyla maddi ve çevresel olarak hiç sıkıntı yaşamadım”,* gibi son derece farklı ifadeler kullanmışlardır. İki okul yapısı arasındaki farkı en iyi özetleyen ifadeler ise D1;

“Özel okullarla farklı liglerdeyiz ve bu da mesleki iştahımızı törpüliyor”, (D8) “Yine de kolejlerle karşı karşıya gelecek olsak bile takım çıkardım ama Kolejlerle karşılaştığımızda haksız rekabet durumu var.” şeklinde ortaya konmuştur.

Karşılaşılan zorlukların bir başka boyutu olarak da beden eğitimi öğretmenlerinin branşları ile ilgili olmayan konularda sorumluluk alıp almadıkları incelendi. Verilen cevaplar doğrultusunda her iki gruptan öğretmenlerin de iyi niyet olduğu sürece okulları ve öğrenciler için pek çok farklı görevi yerine getirmede istekli oldukları görüldü. Ancak bu bağlamda devlet okulunda çalışan öğretmenlerin branşları ile ilgili olmayan görevleri özel okulda çalışan meslektaşlarına göre farklılık gösterdiği görülmüştür. D11; “Sırtımda sıra, kapı da taşıdım. Bunları angarya olarak görmedim ama bulunduğum kurumun içindeki imkansızlıklardan dolayı bunları öğrenciler için yapmam gerekliydi.”, şeklinde branş dışı görevleri tanımlarken, Özel okulda görev yapan öğretmenlerde bu durumun daha çok farklı öğretmenlerle ekip çalışmasında bulunma veya branşı ile ilgili olmayan ama eğitimle alakalı işlerde yardım etme şeklinde gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda Ö1; “Öğretmenlik bir ekip işi amaç çocuklarsa beraber çalışabiliriz.”, Ö2; “Beden Eğitimi öğretmenliği okulun düzen disiplini ile alakalı, her alanda görev alabilirim bu beni mutsuz etmez.” şeklinde ifadeler kullanıyorlar.

Devlet okullarında görev yapan öğretmenlerde zorluk oluşturmamaya ama kurumsal olmayan özel okullarda görev yapan öğretmenlerde zorluk oluşturan bir başka sorunun daha tespiti yapılmıştır. Kurumsal olmayan özel okullarda çalışmış veya çalışmakta olan beden eğitimi öğretmenleri, okulun bir ticarethane, öğretmenin ise eğitimciden ziyade işçi gibi değerlendirilmesinden şikâyet etmişlerdir. Bu bağlamda Ö11; “Öğretmen oldum, insanlar bana saygı duyacak diye düşünüyorsunuz, hiç öyle olmuyor.”, Ö12; “Değer görmeme beden eğitimine özel bir durum değil, tüm öğretmenlere işçi gibi bakılıyor.”, ifadeleri ile geçmişte yaşadıkları veya hala yaşamakta oldukları soruna işaret etmişlerdir.

3. Tema: Uyum Sonrası (Yerleşme) Dönem ve Geleceğe Dair Umutlar

Uyum Sonrası (Yerleşme) Dönem ve Geleceğe Dair Umutlar teması, “Uyum Sonrası (Yerleşme) Dönemi”, Geleceğe Dair Umutlar ve mesleğe dönük umutlar olmak üzere üç alt-temadan oluşmuştur.

Uyum sonrası (yerleşme) dönemi alt-temasında(Kodlar: Mesleği seçme, mesleki motivasyon), verilen cevaplar değerlendirildiğinde, her iki grup içinde farklı görüşler ortaya konduğu tespit edilmiştir. Mesleği bugün yine seçer miydiniz sorusuna D12: “Öğretmenlik her şeye rağmen çok güzel, yine öğretmen olurum.”,D13; “Düşününce yine Beden Eğitimi Öğretmeni olurum diyorum bunun nedeni de her zaman gençlerle çalışıyor olmak.” cevabını vermişken, Ö3; “Yine bu

mesleği seçerdim ve geleceğe dair düşüncem olumlu çocuklarla olmak benim için bulunmaz nimet” ve Ö9; *“Her ne kadar farklı bir motivasyonla başlamış olsam da bugün geldiğimiz noktada yine öğretmenliği seçerdim.”* şeklinde görüş bildirmiştir. Öte yandan her iki grup içerisinde de sisteme dair yaşanan sıkıntıları gösterip farklı düşünce ifade eden öğretmenler olmuştur. Örneğin D1; *“Eğer spor politikası olan bir ülkede yaşasaydım yine bu mesleği seçerdim”* derken, Ö11; *“Öğretmenliğe saygı duyulan bir ortam olsaydı yine bu mesleği seçerdim.”* ifadeleriyle spor politikalarından ve öğretmenliğin değersiz oluşundan ötürü duydukları rahatsızlıkları ifade eden yönde görüş bildirmişlerdir.

Mesleği devam ettirme alt-temasında (Kodlar: Mesleği sevmek, mesleği sürdürme) ise her iki grubun görüşleri arasında farklılıklar gözlenmiştir. Bu bağlamda Devlet okullarında görev yapan öğretmenlerden D4; *“22 yıl geçtiği için bu iş devam edecek”*, D9; *“Tüm okullarda ikinci plana atılıyorsunuz ama her şeye rağmen mesleği sürdürmekten dolayı sıkıntılı değilim.”* D5; *“Çok keyifli bir şekilde mesleğimi sürdürüyorum”*, şeklinde görüş bildirirken, özel okulda çalışan öğretmenler arasında mesleği sürdürme konusunda çekinceleri olan öğretmenler gözlenmiştir. Ö2; *“Sporcu olduğum için seviyorum ama Türkiye şartlarında ne kadar sürer bilmiyorum”*, Ö8; *“Eğer özel okulda devam edeysem bu meslekte kalmak istemezdim. Bu noktada olay özelden sizden çok şey beklenmesi değil, eğer devlet okulunda olsa seve seve yaparım. Şu anki okulumda mutluyum ama ne zaman kadar bu okulda kalabileceğim?”*, Ö11; *“Yine öğretmen olurdum ama mesleği özel okulda sürdürme konusunda çekincelerim var. Özel okuldayım ve bu sistemde öğretmene değer verilmiyor.”* cevaplarıyla mesleğin geleceğinden ziyade kendi geleceklerine dair endişelerini dile getirmişlerdir. Devlet okullarında görev yapan üç öğretmen mesleği sürdürme konusunda olumlu görüş bildirirken, özel okullarda görev yapan üç öğretmen de olumsuz görüş bildirmiştir.

Geleceğe dair umutlar alt-temasında (Kodlar: Öğrencide fark yaratmak, öğrencinin yaşamına dokunmak), her ne kadar devlet okullarında ve özel okullarda çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin sisteme dair yorumları farklı kaynaklara yönelse de, her iki öğretmen grubu da bireysel çabalarıyla bir öğrencinin yaşamında fark yaratabileceklerine dair ortak görüş bildirmişlerdir. D8; *“Sporu sevemese de öğrencinin hayatında fark yaratabiliyorsunuz. Bunun branşınızla ilgili olmasına gerek yok. Görev yerimde ilk defa ilçe dışına çıkardığım öğrencilerim oldu. İlk defa asansöre, yürüyen merdivene binmişlerdi.”*, D10; *“Beden Eğitimi diğer bütün branşlardan daha fazla çocuğun yaşamına dokunuyor”*, Ö7; *“Fark yaratabileceğime dair düşüncem hiç kaybolmadı. Geleceğe dair umut bize bağlı.”* ifadeleri ortak bakış açısını yansıtmaktadır.

Tartışma ve Sonuç, Öneriler

Beden eğitimi öğretmenlerinin toplum sağlığı açısından olan önemli rollerini etkili biçimde yerine getirebilmeleri için, içinde buldukları koşulların doğru analiz edilmesi ve yaşadıkları sorunlar saptanarak giderilmelidir. Bu çalışmada aynı eğitim programından mezun olmuş, aynı şehirde ancak çok farklı koşullar altında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin hizmet öncesi dönemde aldıkları eğitime, mesleğe uyum döneminde yaşadıkları zorluklara ve geleceklerine dair düşüncelerine yer verilerek, içinde buldukları süreç açıklanmaya çalışılmıştır.

Birinci temada incelen hizmet öncesi döneme ilişkin bölümde öğretmenlerin aldıkları eğitimde uygulama ve eğitim bilimleri alanlarındaki eksikliklere vurgu yaptıkları görülmüştür. Her iki gruptaki öğretmenler teorik eğitimden ziyade beden eğitimi öğretmenliğine özgü uygulama alanındaki eksikliklere değinmişlerdir. Uğraş vd., (2019) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin lisansta, okul şartlarına uygun bir eğitim almadıkları yönünde benzer bulgulara erişmişlerdir. Buna ek olarak öğretmenlerin eğitim bilimleri alanında aldıkları eğitiminin eksikliğine vurgu yapılmış ve “*KPSS kursunda eğitim bilimlerinde Aaa bize bu dersler anlatılmış mıydı? dedim*” (D7) ifadesi özellikle durumu vurgulayıcı bulunmuştur. Elde edilen bu bulgu, Hortiguera vd., (2015) beden eğitimi derslerinin yararlılığını daha iyi algılamalarını sağlamak için kullanılan öğretim yöntemlerinin çok önemli olduğunu gösteren bulgularıyla ve Pérez-Pueyo vd., (2020) eğitim bilimleri dersleri ile kazanılacak doğru pedagojik modellemelerin beden eğitimi öğretmenlerine katkı sağlayacağı yönündeki çalışmasıyla da tutarlıdır.

Çalışmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin bu mesleği seçmelerindeki ana neden çocuk ve spor sevgisi olarak belirlenmiştir. Benzer bulgu beden eğitimi öğretmenlerinin ailelerinin ve öğretmenlerinin teşvik etmelerinin önemini ortaya koyan bir çalışmada da ortaya konmuştur (Çağdanlıoğlu vd., 2020). Barretti (2007) ise, rol model öğretmenlerin öğrencilerin kariyer seçimlerinde ve değişimlerdeki etkilerine vurgu yapmıştır.

İkinci temada ele alınan mesleğe uyum döneminde ‘Okul yönetiminin ve meslektaşların bakış açısı’ kategorisinde devlet okullarında çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin daha az destekleyici tutumla karşılaştıkları tespit edilmiştir. Çalışmanın bu bulgularıyla paralel olarak staj dönemlerinde okullarında yeterli desteği alamadıkları belirtilen öğretmenlerin (Çiçek ve Bizati, 2002), mesleğe uyum dönemlerinde de benzer problemler yaşadıkları söylenebilir. Yılmaz ve Tepebaş (2011), mesleğe ilişkin tutumlar incelendiğinde, her iki grup içerisinde de farklı görüşler olsa dahi devlet okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin özellikle okul yöneticileri ve müfettişlerin spora bakış açısından şikâyet ettikleri gözlemlenmiştir. Demirhan vd., (2014), araştırmalarında okul müdürlerinin olumsuz tutumlarına ve müfettişlerin dersi değerlendirmedeki eksikliklerine vurgu

yapmışlardır. Taylor (2012), beden eğitimi dersinin öğrenciler ve öğrenme düzeyleri üzerinde kesin bir etkisi olduğunu ve bu nedenle diğer branş öğretmenlerinin ve okul yöneticilerinin beden eğitimi derslerinin okullarında nasıl uygulanacağı konusunda dikkatli biçimde değerlendirmeleri gerektiğini belirtmiştir. Beden eğitimi dersinin ikinci planda tutulması ülke eğitim politikası ve sınav odaklı eğitim ile de ilişkilendirilmiştir. Eğitim programlarında daha fazla fiziksel aktivite etkinliklerinin yer alması akademik başarıyı hiçbir şekilde olumsuz biçimde etkilemez aksine olumlu yönde etkiler ayrıca sporun bizzat içinde yer almaları ve spor kültürünü yakından deneyimlemeleri sebebiyle olimpiik değerlere yönelik algılarının da farklılaşmasına sebep olmaktadır. (Aktaş ve Ötkan, 2022; Pellicer-Chenoll vd., 2015; Raspberry vd., 2011). Akademik başarıyı esas alıp bu yönde baskı kuran okulların bu tespitlere dikkat etmesi yararlı olacaktır.

Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleğe uyum dönemlerinde yaşadıkları fiziksel, çevresel ve sosyal problemler incelendiğinde ise devlet okullarında ve özel okullarda görev yapmakta olan öğretmenlerin tesis, malzeme vb. konularda farklı düşündüğü görülmüştür. Ülkemizde ve dünyada beden eğitimi öğretmenlerinin yaşadıkları tesis ve ekipman sorunlarını ortaya koyan pek çok araştırma mevcuttur (Demirhan vd., 2014, Uğraş vd., 2019, Ulucan vd., 2012). Ayrıca yaşanan sosyokültürel sorunlara dair de pek çok araştırma yapılmıştır (Kul ve Hergüner, 2018; Oğul, 2010; Taymaz, 2011). Bu yoksunlukların mesleki tükenmişlik ile ilintilendiği ve öğretmenlerin motivasyonlarını olumsuz yönde etkilediği de bildirilmiştir (Yılmaz vd., 2018).

Son tema olan uyum sonrası dönem ve geleceğe dair umutlar, mesleğe ve sisteme dair umutlar olmak üzere iki kategoride incelenmiştir. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğini tekrar seçme konusunda her şeye rağmen yeniden öğretmen olacaklarını belirten öğretmenlerin yanında her iki gruptan sisteme dair yaşanan sıkıntıları gösterip farklı düşünce ifade eden öğretmenler de olmuştur. Mesleği tekrar seçmede çekinceleri olan öğretmenlerden devlet okullarında görev yapanlar daha çok ülke spor politikalarını gerekçe gösterirken özel okullarda görev yapan öğretmenler öğretmenlik mesleğinin değersizliğine vurgu yapmışlardır. Bu bulgu öğretmenliğin statüsünün düşük olmasından ötürü tercih edilmediğine dair literatürdeki araştırmalar ile tutarlılık göstermektedir (Aydoğmuş ve Yıldız, 2016, Kaysi ve Gürol, 2016, Köse ve Uzun, 2020). Benzer durumun dünyanın pek çok ülkesinde olduğu ve Finlandiya, Japonya gibi birkaç ülke dışında öğretmenlerin statüsel endişeler yaşadığı belirtilmiştir (Hargreaves, 2009). Beden Eğitimi öğretmenlerinin uzun süre olumsuz şartlar altında görev yapmalarından ötürü tükenmişlik yaşadıklarına dair sonuçlar olduğu gibi (Yılmaz vd., 2018, Blankenship ve Coleman, 2009) statüsel endişelerden dolayı tükenmişlik yaşamadıklarına dair bulgular da vardır (Çolakoğlu ve Yılmaz, 2014). Ancak özel okul öğretmenlerinin mesleklerini sürdürmeme konusunda bu durumların bir etkisi olmadığı asıl nedenin iş güvencesi ve belirsizlik endişeleri olduğu düşünülmektedir.

Öğretmenlerin mesleğin geleceği dışında sistemin geleceğine dair düşünceleri incelendiğinde devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin daha çok devleti, özel okullardaki öğretmenlerin ise okul ve aileleri dikkate aldıkları gözlenmiştir. Ancak her iki öğretmen grubu öğrencilerin yaşamlarında fark yaratabileceklerine dair inançları olduğunu net ifadelerle ortaya koymuşlardır. Bu bağlamda beden eğitimi öğretmenlerin öğrencilerinin yaşamlarında fark yaratmalarının kendilerini gerçekleştirmeleri ve motivasyonlarını arttırmalarında olumlu etkisi olduğu söylenebilir (Zach vd., 2015). Bu alanda çalışmaların arttırılarak var olan sorunların belirlenmesi ve gerekli imkanların iyileştirilmesine yönelik çalışmaların hızlandırılması önerilmektedir.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Etik değerlendirme kurulu: Lokman Hekim Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Çalışmalar Etik Kurulu

Etik değerlendirme belgesinin tarihi: 14.06.2023

Etik değerlendirme belgesinin sayı numarası: 2021070

Araştırmacıların Katkı Oranları Beyanı

Araştırmanın tüm aşamalarında iki yazar da eşit katkıda bulunmuştur.

Çatışma Beyanı

Yazarların araştırma ile ilgili bir çatışma beyanı bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Aktaş, İ., ve Ötken, C. Ç. (2022). Olimpik Değer Ölçeği Türkçe formunun psikometrik özellikleri ve toplumun olimpik değer algılarının incelenmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (57), 104-122.
- Aydoğmuş, M., ve Yıldız, M. (2016). Sınıf öğretmen adaylarının öğretmen olmak istememelerinin nedenleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(47), 587-600. <https://doi.org/10.17719/jisr.2016.1404>
- Bakar, A. H., Mohamed, S., Suhid, A., ve Hamzah, R. (2014). So you want to be a teacher: What are your reasons? *International Education Studies*, 7(11), 155-161. <http://dx.doi.org/10.5539/ies.v7n11p155>
- Balcı, A., Karabulut, Kürçe, S. G., ve Sevgi Ernas, S. (2019). Teachers' organizational and Professional socialization: The case of Ankara. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 9(1), 305-350. <https://doi.org/10.14527/pegegog.2019.010>
- Barretti, M. A. (2007). Teachers and field instructors as student role models: A neglected dimension in social work education. *Journal of Teaching in Social Work*, 27(3-4), 215-239. https://doi.org/10.1300/J067v27n03_14
- Barton, G. M., Hartwig, K. A., ve Cain, M. (2015). International students' experience of practicum in teacher education: An exploration through internationalisation and professional socialisation. *Australian Journal of Teacher Education* (Online), 40(8), 149-163. <https://search.informit.org/doi/10.3316/ielapa.441735980033878>

- Blankenship, B. T., ve Coleman, M. M. (2009). An examination of "wash-out" and workplace conditions of beginning physical education teachers. *Physical Educator*, 66(2), 97.
- Braun, V., ve Clarke V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Chou, C. (2011). Student teachers socialization development by teaching blog: Reflections and socialization strategies. *Tojet: Turkish Online Journal of Educational Technology*, 10(2). 190-201.
- Çağdanlıoğlu, M. B., Adin, E., Çalışkan, M., Uçarer, Y., ve Aygün, H. (2020). Beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *International Social Sciences Studies Journal*, 6(59), 1300-1306.
- Çiçek, Ş., ve Bizati, Ö. (2002). Stajyer beden eğitimi ve spor öğretmenliğinde rehberlik sorunu: Diğer alandan mı?, diğer okuldan mı?. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi (Gazi BESBD)*, 7(3), 25-34.
- Çolakoğlu, F. F., ve Yılmaz, T. (2014). Beden eğitimi öğretmenlerinin kişisel faktörlere göre tükenmişlik düzeyleri. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 152, 409-414. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.2448>
- Creswell, J. W., ve Poth, C. N. (2016) *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches*. Sage.
- Demirhan, G., Bulca, Y., Saçlı, F., ve Kangalgil, M. (2014). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin uygulamada karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 57-68.
- Dinç, A., ve Özbek, O. (2018). Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sosyalleşme ve psikolojik sermaye düzeyleri. *Uluslararası Spor, Egzersiz & Antrenman Bilimi Dergisi*, 5(2), 58-67. <https://doi.org/10.18826/useeabd.492207>
- Everitt, J. G., ve Tefft, T. (2019). Professional socialization as embedded elaborations: Experience, institutions, and professional culture throughout teacher careers. *Symbolic Interaction*, 42(4), 564-587. <https://doi.org/10.1002/symb.409>
- Flory, S. B. (2016) Professional socialization experiences of early career urban physical educators. *European Physical Education Review*, 22(4) 430-449. <https://doi.org/10.1177/1356336X15616074>
- Flory, S. B., ve McCaughtry, N. (2014). The influences of pre-professional socialization on early career physical educators. *Journal of Teaching in Physical Education*, 33(1), 93-111. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2013-0089>
- Fried, L., Mansfield, C., ve Dobozy, E. (2015). Teacher emotion research: Introducing a conceptual model to guide future research. *Issues in Educational Research*, 25(4), 415-441.
- Hargreaves, L. (2009). The status and prestige of teachers and teaching. Saha, L. J., ve Dworkin, A. G. (Eds.), *International handbook of research on teachers and teaching*. Springer international handbooks of education, (pp. 217-229). Springer.
- Hortiguela-Alcalá, D., Pérez-Pueyo, Á., ve Moncada-Jiménez, J. (2015). An analysis of the responsibility of physical education students depending on the teaching methodology received. *Journal of Physical Education and Sport*, 15(2), 202. <https://doi.org/10.7752/jpes.2015.02031>
- Kartal, S. (2009). Yeni göreve başlayan öğretmenlerin mesleki sosyalleşmeleri. *Verimlilik Dergisi*, (1), 57-66.
- Kaysi, A. G. F., ve Gürol, A. (2016). Öğretmenlik mesleğine yönelik öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 230-240. <https://doi.org/10.30703/cije.777377>
- Klossner, J. T. (2004). "Becoming" an athletic trainer: The professional socialization of pre-service athletic trainers. (Doktora tezi). <https://www.proquest.com/docview/305201554?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true> sayfasından erişilmiştir.
- Köse, A., ve Uzun, M. (2020). Öğretmenlerin kendini işe verememe nedenleri üzerine fenomenolojik bir çözümleme. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(2), 680-728. <https://doi.org/10.33437/ksusbd.716213>
- Kul, M., ve Hergüner, G. (2018). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sorunları ve performanslarına etkileri (Sakarya ili örneği). *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 971-996. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2018..-400744>
- Lawson, A. H. (1983). Toward a model of teacher socialization in physical education: The subjective warrant. *Recruitment, and Teacher Education*. *Journal of Teaching in Physical Education*, 2(3), 3-16. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2.3.3>

- Lawson, A. H. (1986). Occupational socialization and the design of teacher education programs. *Journal of Teaching in Physical Education*, 5, 107-116.
- Merriam, S. B., ve Grenier, R. S. (Eds.). (2019). *Qualitative research in practice: Examples for discussion and analysis*. John Wiley & Sons.
- Miles, M. B., Huberman, A. M., ve Saldana, J. (2014). *Qualitative data analysis: A methods sourcebook*. Sage.
- Oğul, E. O. (2010). *Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki açıdan karşılaştığı sorunlar (Balıkesir il örneği)*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Özbek, O. ve Ercan, Ö. (2014). Beden eğitimi öğretmenleri için mesleki sosyalleşme düzeyini ölçme aracının geliştirilmesi, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, (16), 80-93.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research ve evaluation methods: Integrating theory and practice*. Sage.
- Pellicer-Chenoll, M., Garcia-Massó, X., Morales, J., Serra-Añó, P., Solana-Tramunt, M., González, L. M., ve Toca-Herrera, J. L. (2015). Physical activity, physical fitness and academic achievement in adolescents: a self-organizing maps approach. *Health Education Research*, 30(3), 436-448. <https://doi.org/10.1093/her/cyv016>
- Pérez-Pueyo, Á., Hortigüela-Alcalá, D., Hernando-Garijo, A., ve Granero-Gallegos, A. (2020). The attitudinal style as a pedagogical model in Physical Education: Analysis of its effects on initial teacher training. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(8), 2816. <https://doi.org/10.3390/ijerph17082816>
- Pitney, W. A. (2006). Organizational influences and quality-of-life issues during the professional socialization of certified athletic trainers working in the national collegiate athletic association division 1 setting. *Journal of Athletic Training*, 41(2), 189-195.
- Rasberry, C. N., Lee, S. M., Robin, L., Laris, B. A., Russell, L. A., Coyle, K. K., ve Nihiser, A. J. (2011). The association between school-based physical activity, including physical education, and academic performance: a systematic review of the literature. *Preventive Medicine*, 52, 10-20. <https://doi.org/10.1016/j.ypmed.2011.01.027>
- Richards, K. A. R. (2015). Role socialization theory: The sociopolitical realities of teaching physical education. *European Physical Education Review*, 21(3), 379-393. <https://doi.org/10.1177/1356336X15574367>
- Richards, K. A. R., Templin, T. J., ve Graber, K. (2014). The socialization of teachers in physical education: Review and recommendations for future works. *Kinesiology Review*, 3, 113-134. <https://doi.org/10.1123/kr.2013-0006>
- Saçmalıoğlu, M. G., Gürsel, F., ve Alagül, Ö. (2017). Öğretmen adayının iş sosyalleşmesinin öğretmenlik uygulaması sürecinde incelemesi: bir eylem araştırması. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 28(4), 176-193. <https://doi.org/10.17644/sbd.408768>
- Taylor, J. S. (2012). *Students' and teachers' perceptions of physical education*. (Lisans tezi). https://research.avondale.edu.au/theses_bachelor_honours/10 sayfasından erişilmiştir.
- Taymaz, H. (2011). *Devlet ve özel ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki sorunlarının araştırılması (Antalya il örneği)*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Uğraş, S., Güllü, M., ve Yücekaya, M. A. (2019). Beden eğitimi ve spor öğretmenliğimde ilk yılım. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(1), 242-259. <https://doi.org/10.14689/issn.2148-2624.1.7c1s.11m>
- Ulucan, H., Türkçapar, Ü., ve Cihan, B. (2012). Beden eğitimi öğretmenlerinin meslekte karşılaştıkları sorunların incelenmesi (kırşehir ili uygulaması). *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 265-277.
- Williams, J. A., ve Williamson, K. M. (1998). The socialization strategies of first-year physical education teachers. *Physical Educator*, 55(2), 78-89.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin.
- Yılmaz, A., Esentürk, O. K., ve İlhan, E. L. (2018). Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki tükenmişlik durumları ve öğretim sürecinde bu duruma yol açan nedenler: Karma araştırma yaklaşımı. *Kastamonu Education Journal*, 26(4), 2091-2103. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.2448>
- Yılmaz, K., ve Tepebaş, F. (2011). İlköğretim düzeyinde sosyal bilgiler eğitiminde karşılaşılan sorunlar: mesleğine yeni başlayan sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(1), 157-177.

Zach, S., Stein, H., Sivan, T., Harari, I., ve Nabel-Heller, N. (2015). Success as a springboard for novice physical education teachers in their efforts to develop a professional career. *Journal of Teaching in Physical Education*, 34(2), 278-296. <https://doi.org/10.1123/jtpe.2014-0007>

Bu eser [Creative Commons Atf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) ile lisanslanmıştır.